

En bild av Emilia

Emilia Hellström ca 1937

– ur perspektivet kvinno-/barnadödlighet

– med några foton

En bild av Emilia – ur perspektivet kvinno-/barnadödlighet.

På den internationella kvinnodagen den 8 mars, diskuterades kvinno-/barnadödlighet i media. Då jag just arbetat med släkttavlan för grenen Hellström, slås man av att det inte var så längesedan vi hade samma förhållanden i Sverige. Om vi backar till **1869**, då **Pehr August Pettersson** gifter sig med **Johanna Gustava Jonsdotter**, kan vi finna följande:

1870 föds deras dotter Ida Gustava och i september 1872 föds deras son **Carl Viktor**. Redan i januari året efter dör både mor och son och **Pehr August** står ensam med en treårig flicka.

1874 gifter **Pehr August** om sig med **Johanna Maria Jonsdotter**. De två fick gemensamt nio barn:

Emilia (1875), **Karl (1877)**, **Gerda (1879)**, **Ragnar (1881)**, **Elin (1884)**. **Erik Bror August** (född i oktober **1886**, död i december samma år), **Anna Viktoria** (född i november **1887**, död i september **1888**), **Gullan (1889)** och **Eric (1892)**. Äldsta dottern **Ida Gustafva** enligt ovan dog i oktober **1888**.

Av **Pehr Augusts** elva barn överlevde sju sin 20-årsdag och **Emilia** fick som flicka uppleva att tre av hennes syskon dog.

Emilias två år yngre bror **Karl**, gifte sig **1903** med **Gerda Sofia Emilia Jonsdotter** (född 1878).

De fick barnen: **Martin (1905)**, **Astrid (1906)**, **Henry** och **Anna (1908)**. Deras mor **Gerda Sofia Emilia** dog en vecka efter tvillingfödelsen och **Karl** stod ensam med två nyfödda barn, en tvååring och en treåring.

Emilias syster **Gerda** födde **1902-1918** nio barn, varav två dog inom en månad från födseln.

Emilia själv födde **1898-1921** tio barn varav två dog vid födelsen, **Anna** dog vid 18 års ålder och **Gunnar** blev sju år. Han dog 20 dagar efter det att **Elsa-Greta** fötts .

Bland **Emilias** syskon finns ytterligare exempel på barn som dog i samband med födseln.

Även om man levde i en tid då sådana här händelser hörde till det vanliga, är det svårt att tro att förlusten av en anhörig inte sätter ett märke i själen. **Emilias** dotter **Ingrid** har vid upprepade tillfällen berättat för min fru Ingrid hur hon upplevt att flera syskon dött i hennes famn. Gunnars tvillingbror (1914), Anna (1918) och Gunnar (1921).

Vad som står klart är att Emilia haft täta kontakter med sina syskon, och tagit del av varandras sorg och glädje, vilket bland annat visas av brev och de gruppafoton som tagits vid olika tillfällen.

När det gäller Emilia och hennes barn, så gäller samma sak. Trots all sorg så visar fotona att livsglädjen fanns där. Sigrid och Ingrid flyttade till Stockholm och levde livets glada dagar. Elins fotoalbum är fyllt med bilder från "bärfester" och "hippor". Carins bilder visar en stor närhet till Emilia och Josef.

En bild av Emilia – med några foton

Med hjälp av några foton, skall jag försöka belysa Emilias liv. Den första bilden är på syskonen Pettersson, Förebo Mortorp, från mitten av 1890-talet.

Stående. fr. vänster: Ragnar, Karl, Gerda. Sittande. fr. vänster: Emilia, Erik, Gunhild, Elin

Emilia är alltså kring omkring tjugo år. Jag har väldigt lätt att förstå att Josefs hjärta gick i spinn när han såg denna flicka. Med denna bild för ögonen kan hans brev till henne läsas med stor behållning. På samma sätt ger bilden också liv åt brevet från Emilia till Josef.

1896 dör Emilias far Pehr August.

1897 I augusti, gifter sig Emilia efter intensiv uppvaktning, med folkskolläraren Josef Hellström.

1898 i maj föds Sigrid. **1899** i oktober föds Gustav, som dör vid födseln. **1900** i september föds Anna och **1902** i april föds Elin.

Vi är nu framme i andra halvan av 1902.

Överst till vänster står Josef med Anna (f. 1900) i famn. Framför honom sitter Emilia, med Elin (f. i maj 1902). Framför Emilia står Sigrid (f. 1898). I mitten sitter Josefs far Johan Nilsson (dog i februari 1903) och hans fru Ingrid Maria (dog 1905). Mannen till höger är med säkerhet Josefs bror Per Angner med familj. Kvinnan mellan bröderna skulle kunna vara deras syster Maria, men det är osäkert eftersom hon var i Amerika både 1897 och 1903. Fotot bör vara taget under hösten 1902.

Emilia är nu tjugosju år och har fött fyra barn, varav ett dog vid födelsen.

Under 1902 dör också Emilias mor Johanna Maria.

1904 i april föds Nils. **1906** i maj föds Ingrid Kristina Elisabet (kallad Stina av syskonen). **1907** i maj föds Carin (Cajsa) och **1914** i december föds Gunnar tillsammans med en dödfödd tvillingbror.

1917. Kusträff med syskonen Pettersson. Utsnittet med Emilia är av dålig kvalitet, men det ger en uppfattning av Emilia, som nu är 42 år, med Gunnar i famnen.

1918 dör näst äldsta dottern Anna, 18 år gammal.

1921 i september föds yngsta dottern Elsa-Greta, och 20 dagar senare dör Gunnar, sju år gammal. Emilia är då 46 år.

1926, den 26 maj, är Emilia 51 år gammal. Här tillsammans med Sigrid, Josef, Ingrid Elin och Elsa-Greta.

1926 flyttar familjen från Betekulla till Källeback. Samma år far Sigrid och Ingrid till Stockholm. Även Elin och så småningom Carin, flyttade hemifrån. De återvände ofta till sina föräldrar, och det finns ett stort antal "semester-bilder".

På **1930-talet** kom barnbarnen. Gunnar (1931), Edmund (1933), Gösta och Ulla (1934), Fritiof (1936), Ingegerd och Alex (1937, Elisabeth (1938) och Sven (1939). Döttrarna var ofta hemma och visade upp sina barn och det förekommer ett flertal foton på Emilia och barnbarnen.

Detta foto med Sigrid, Ulla och Emilia är från 1937-38.

1938 var Emilia och Josef i Partille. Var detta den längsta resa Emilia varit ute på?

Under mitt arbete med släkträdet Hellström-Skalsky har jag fått frågan varför jag lägger möda på detta. Det slog mig då att, näst min mamma, så är det ju Emilia och hennes dotter (min svärmor) Ingrid som haft störst påverkan på mitt liv. Utan dem hade jag inte haft min hustru Ingrid. Vi gifte oss 1965. 1969 och 1972 gav hon mig Niklas och Mattias, två pojkar som jag är mycket glad och stolt över. I sin tur har de nu gett oss två underbara svärdöttrar och fyra fantastiska barnbarn.

Varför skulle inte Emilia ha känt samma glädje och stolthet för sina barn och barnbarn som jag gör?

Bengt